

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЕ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

24.07.2023

КАРАР

№ 968

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында
дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру муниципаль программасын раслау
турында**

«2014-2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Указын гамәлгә ашыру максатларында, гамәлдә булу срогы 2025 елга кадәр озайтылган «2014-2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын үтәү йөзеннән, Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының муниципаль хакимият территорияль органнарының аерым бүлекчәләренә кадрлар составы үзгәргә бәйле рәвештә, Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру муниципаль программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты территорияль органнарының аерым бүлекчәләренә кадрлар составы үзгәргә бәйле рәвештә, эш төркеме составын 3 нче кушымта нигезендә расларга.

3. «Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләрен (Программа нәтижәләрен бәяләү индикаторларын) һәм аның бюджет нәтижәләлеге күрсәткечләрен» 4 нче кушымта нигезендә расларга.

4. Үз көчен югалткан дип танырга:

- «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 01 июлендәге 572 номерлы Биектау муниципаль районы БК карарын.

- «Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән расланган 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру муниципаль программасына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 20 августындагы 725 номерлы Биектау муниципаль районы БК карарын.

- «Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән расланган 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында дәүләт милли

сәясәтен гамәлгә ашыру муниципаль программасына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 21 октябрәндәгә 881 номерлы Биектау муниципаль районы БК карарын

- «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты каршында Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр буенча эш төркеме төзү турында» 2015 елның 28 маендагы 1284 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» БМР БКның 2016 елның 07 июлендәгә 1223 номерлы карарын.

5. «Финанс-бюджет палатасы» МКУнә, чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда ел саен мөмкинлекләргә исәпкә алып һәм акча чикләрендә Программа чараларын гамәлгә ашыруга акча бирүне күздә тотарга тәкъдим итәргә.

6. Әлегә карарны Биектау муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә.

7. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә.

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты җитәкчесе

Д.Ф. Шәйдуллин

Биектау муниципаль районы башкарма
комитетының 2023 елның
24 июле 968нче
номерлы карары белән расланды

Программа паспорты

Программа исеме	«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Муниципаль программаны эшләү турында карар кабул итү датасы, аны раслау датасы (тиешле норматив актының исеме һәм номеры)	«Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указы
Программаның дәүләт заказчысы	Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы;
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	«ТР Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ; ТР «Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ Мәдәният бүлегенә муниципаль казна учреждениесе
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максатлары – Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне ныгыту, Биектау муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни һәм телләр күптөрлелеген саклау һәм аңа ярдәм итү, чит ил гражданның Россия жәмәгәтчелегенә уңышлы социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гражданның тигез хокуклылыгын тәмин итү, аларның конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру. 2. Милләтара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итү, милләтара (этникара) мөнәсәбәтләрне

	<p>гармонияләштерү.</p> <p>3. Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм рухи үсешенә ярдәм итү, Россия жәмгыяте нигезләре буларак традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту.</p> <p>4. Гражданлык үзаңы, ватанпәрвәрлек, гражданлык җаваплылыгы, Ватаныбыз тарихына карата горурлык хисе формалаштыру, милләтара аралашу мәдәниятен тәрбияләү.</p> <p>5. Россия Федерациясенә дүләт теле һәм милләтара аралашу теле буларак рус телен һәм Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның телләрен саклау һәм яклау.</p> <p>6. Чит ил гражданнын (мигрантларны) социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү системасын камилләштерү.</p> <p>7. Дүләт милли сәясәте өлкәсендә дүләт идарәсен, шул исәптән Татарстан Республикасында дүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү.</p> <p>8. Дүләт милли сәясәтен гамәлгә ашырганда жирле үзидарә дүләт органнының гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү.</p>
<p>Программаның мөһим максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре</p>	<p>Биектау муниципаль районында этникара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяли торган район халкы өлеше;</p> <p>Биектау муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше;</p> <p>башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе;</p> <p>гомумроссия гражданлык тәңгәллегә дәрәжәсе;</p> <p>Татарстан тәңгәллегә дәрәжәсе;</p> <p>үз-үзенә карата милли билге буенча дискриминация булмавын билгели торган гражданны өлеше;</p> <p>чит ил гражданнына карата тискәре мөнәсәбәт кичермәгән гражданны өлеше;</p> <p>гражданлык бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны, шулардан 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшь кешеләр;</p> <p>Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм телләр күптөрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән</p>

	<p>чараларда катнашучылар саны, аларның 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшь кешеләре; рус телен һәм Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның телләрен саклап калуга һәм үстерүгә юнәлтелгән чараларда катнашучылар саны; Биектау муниципаль районында дәүләт һәм милли сәясәт өлкәсендә проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру барышында кулланыла торган халыклар телләре саны; милли-рухи-агарту эшчәнлегә өлкәсендә коммерциягә карамаган оешмалар үткәргән чаралар саны; мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлаштыруга һәм интеграцияләүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны; өстәмә һөнәри белем бирү программалары буенча укыган Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өчен җаваплы дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләр саны; Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә гражданлык бердәмлеген саклауга һәм этникара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән программаларны гамәлгә ашыручы Биектау муниципаль районының авыл җирлекләре саны.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2023-2025 еллар
Программаның төп башкаручылары	<ul style="list-style-type: none"> - ТР «Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ Мәдәният бүлегә» муниципаль казна учреждениесе - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә; - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мәгариф бүлегә» МКУ; - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының Икътисад бүлегә; - Биектау районы буенча Россия МВД бүлегә; -авыл җирлекләре башлыклары; - «Татмедиа» филиалы
Программаны буенча бүлеп финанслау күләмнәре	Программаны финанслауның гомуми күләме 3450,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән өстәмә керем исәбенә - 150,0 мең сум.

	ел	Район бюджеты акчалары (мең сум)	Өстәмә керемнәр исәбенә (мең сум)
	2023	1100, 0	50, 0
	2024	1100, 0	50, 0
	2025	1100, 0	50, 0
	Искәрмә: Финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, аңа ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.		
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм социаль-икътисадый нәтижелелеге күрсәткечләре	<p>- Татарстан Республикасында милләтара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяли торган һәм үзләренең этномәдәни ихтыяжлары канәгатьләнделерелгән район халкы саны арту;</p> <p>- башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе күтәрелү;</p> <p>- Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм тел күптөрлелегенә ярдәм итүгә юнәлтелгән чараларда катнашучыларның саны арту,</p> <p>Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижелелек социаль тотрыклылыкны, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлекне саклап калудан һәм Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренә социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләнделерүдән гыйбарәт һәм түбәндәгеләрдә чагыла: этномәдәни һәм социаль халәтне яхшыртуда; төбәк һәм гомумроссия гражданлык тиндәшлеген ныгытуда; этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижелелеге артуда; милләтара һәм динара конфликтларны булдырмауда; регионның инвестицион һәм туризм ягыннан жәлеп итәрлек булуын үстерүдә; мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен камилләштерүгә һәм интеграцияләүгә юнәлделерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыруда</p>		

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән хәл ителүенә ул юнәлтелгән мәсьәләгә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләрнең торышы тотрыклылык, төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренә тыныч үзара һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Үзара ихтирамга һәм ышанычка нигезләнгән милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр районда прогрессив тенденцияләр рәвешендә ныгыды һәм ижтимагый этномәдәни берләшмәләр һәм гражданлык жәмгыятенә башка институтлары белән үзара хезмәттәшлектә муниципаль хакимият

органның аерым кайгыртууы предметы булып тора.

Биектау муниципаль районының үзенчәлеге - халыкның күпмилләтле булуы һәм күпконфессиональлеге, аларның үсеше район территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренә тыгыз этномәдәни үзара йогынтысы һәм горейф-гадәтләренә берберсенә үтеп керүе белән характерлана. Районда яшәүче башка халыклар вәкилләренә карата күпчелекне тәшкит иткән татар һәм рус халыклары вәкилләре бу процесста гадәттәгечә зур роль уйный.

Статистик мәгълүматларга караганда, Биектау муниципаль районында 55162 кеше яши. Аларның 66,2 процентын татарлар, 31,7 процентын руслар тәшкит итә. Биектау муниципаль районы территориясендә чуашлар, башкортлар, удмуртлар, мордвалар, марилар, украиннар, әрмәннәр, үзбәкләр, тажиклар, азәрбайжаннар яши, алар барысы бергә район халкының 2,1 %ын тәшкит итә.

Мигрантларның уңышлы социомәдәни адаптациясен һәм интеграциясен тәэмин итүдә гражданлык жәмгыяте институтлары зур роль уйный. Алар арасында Бөтендөнья татарлар конгрессы, Татарстан халыклары ассамблеясе һәм Татарларның Федераль милли-мәдәни автономиясе, «Ак калфак» ижтимагый оешмасы, «Рус милли-мәдәни берләшмәсе» региональ ижтимагый оешмасы мөһим урын алып тора.

Биектау муниципаль районында 62 культ объектлары эшли: 52 мәчет, 9 православие гыйбадәтханәсе һәм 1 монастырь.

Районда яшә буынны мәдәнияткә, телгә, традицияләргә һәм горейф-гадәтләргә хөрмәт рухында тәрбияләү буенча максатчан эш алып барыла. Шулай ук вакытта мигрантларны хокукый агарту житезлек оештырылмаган, жәмгыяте аларның социаль-мәдәни адаптациясе һәм интеграциясе буенча эш, кабул итүче жәмгыяте һәм мигрантлар арасында мәдәниәтара аралашу һәм ышаныч дәрәжәсе түбән.

Этносмәдәни үсеш, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрендә идарә итү системасы, мәгариф, мәдәниәт учреждениеләре, яшьләр сәясәте һәм массакуләм мәгълүмат чаралары кадрларының квалификациясен һәм компетентлыгын күтәрү мөһим бурыч булып тора.

Хәзерге вакытта Биектау муниципаль районы алдында милли мөнәсәбәтләрнең реаль торышын һәм үсеш перспективаларын исәпкә алып, Татарстан Республикасы алдында тулаем алганда яңа бурычлар тора, аларны хәл итү заманча концептуаль алымнар таләп итә.

Әлеге алымнарны эшләп чыгаруга Татарстан Республикасында һәм районда Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрдәге 1666 номерлы «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе Дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» Указы белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе Дәүләт милли сәясәте стратегиясен, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2013 елның 20 августындагы 718 номерлы карары белән расланган «Россия милләтенә бердәмлеген ныгыту һәм Россия халыкларының этномәдәни үсеше» Федераль максатчан программасын, шулай ук «2023-2025 елларга Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гәмәлгә ашыру» район программасын гәмәлгә ашыру ярдәм итәргә тиеш.

Әлеге программа Биектау муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең уңай характерын саклап калуға юнәлдерелгән.

Әлеге Программа күп гасырлар буе барлыкка килгән үзара ихтирам һәм

татулык традицияләре нигезендә гражданнарның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итәргә тиеш. Программа милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә яңа проблемаларны жиңәргә, районның күпмилләтле халкының этномәдәни үсешен саклап калырга һәм яхшыртырга ярдәм итәчәк.

II. Программаның максатлары, бурычлары, сроклары (этаплары) һәм максатларына ирешүнең һәм бурычларын хәл итүнең күрсәткечләре (индикаторлары)

Программаның максатлары һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясендә һәм Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 3 июлендәге ПУ-312 номерлы Указы белән расланган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясендә билгеләнгән өстенлекле юнәлешләр белән аңлатыла, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсен жайга сала торган башка норматив хокукый актлар белән билгеләнгән.

Программаның максатлары – Биектау муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, район территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренен цивилизацияле үсеше, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклап калу, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту, мигрантларның уңышлы социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны гамәлгә ашыруны күздә тотат:

1. Гражданнарның тигез хокуклылыгын тәэмин итү, аларның конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру.

2. Милләтара тынычлыкны һәм татулыкны тәэмин итү, милләтара (этникара) мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү.

3. Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм рухи үсешенә ярдәм итү, Россия жәмгыяте нигезләре буларак традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту.

4. Гражданлык үзәңи, ватанпәрвәрлек, гражданлык жаваплылыгы, Ватаныбыз тарихына карата горурлык хисе формалаштыру, милләтара аралашу мәдәниятен тәрбияләү.

5. Россия Федерациясенен дәүләт теле һәм милләтара аралашу теле буларак рус телен һәм Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның телләрен саклау һәм яклау.

6. Чит ил гражданнарын (мигрантларны) социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү системасын камилләштерү.

7. Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт идарәсен, шул исәптән Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү.

8. Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашырганда жирле үзидарә дәүләт органнарының гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген

камилләштерү.

Программаны гамәлгә ашыру срогы: 2023 - 2025 еллар.

Программаны гамәлгә ашыру 2 этапта гамәлгә ашырыла:

I этапның максаты - дәүләт милли сәясәте өлкәсендә уңай үзгәрешләр булдыру, Биектау муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү.

I этапта каралган:

- комплекслы мәгълүмат кампаниясе уздыру һәм патриотизм һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыруга һәм ныгытуга юнәлдерелгән мәгълүмати ресурслар булдыру;

- патриотизмны һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыруга һәм ныгытуга юнәлтелгән ижтимагый инициативаларга һәм чараларга ярдәм;

- милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә торышны һәм тенденцияләрне билгеләү максатында социологик тикшеренүләр уздыру;

- этносәси һәм дини-сәси экстремизмны, ксенофобияне һәм түземсезлекне профилактикалау.

II этапның максаты - Биектау муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү өлкәсендә тотрыклы уңай нәтижеләргә ирешүне дә кертәп, I этапта формалашкан уңай тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту.

II этапта дәүләт милли сәясәте өлкәсендәге түбәндәгеләргә багышланган чараларны гамәлгә ашыруны дәвам итү каралган:

-мигрантларны жайлаштыруга һәм интеграцияләүгә ярдәм итүгә;

-Биектау муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни үсешенә юнәлдерелгән чараларны һәм инициативаларны үтәүгә;

-милләтара мөнәсәбәтләр торышын мониторинглау системасын булдыру һәм алып бару һәм милләтара конфликтларны алданрак кисәтүгә;

-Татарстан халыклары турында белемнәрне таратуга юнәлдерелгән белем бирү чараларын гамәлгә ашыру;

-компетенцияләрендә гомумгражданлык бердәмлеге һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү мәсьәләләре булган дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү.

Программаның нәтижелелеген бәяләү өчен Программаның максатчан индикаторлары һәм аны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге күрсәткечләре кулланыла (1 нче кушымта)

III. Программа чаралары

Программаның максатларына һәм бурычларына ирешү өчен гамәлгә ашыруның барлык юнәлешләре буенча чаралар формалаштырылачак.

Биектау муниципаль районының жирле бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла торган программа чаралары исемлеге һәм учреждениеләрнең, предприятиеләрнең һәм оешмаларның чыгымнары сметасында каралган акчалар исәбеннән башкарыла торган чаралар исемлеге элекке программага кушымтада китерелгән.

Дәүләт һәм муниципаль органнарның дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданнар жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү программасында куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләрне гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

- дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү курсларын оештыру һәм уздыру;
- милләтара конфликтларны профилактикалау һәм кисәтү буенча мәдәният органнары һәм учреждениеләре (клублар, китапханәләр, музейлар, милли мәдәни үзәкләр) хезмәткәрләренең киңәшмәләрен үткәрү;
- башкарма хакимият органнары каршындагы ижтимагый советларда, башка эксперт-консультатив советларда милли ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен эшкә жәлеп итү.

Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү, этникара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка ярдәм итү, социомәдәни адаптация һәм мигрантларны интеграцияләү буенча программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләрне гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

- этносәяси һәм дини-сәяси экстремизмны, түземсезлекне, шул исәптән мәгълүмати тирәлектә дә профилактикалау;
- этникара татулыкны ныгытуга юнәлдерелгән социаль эһәмиятле проектларны житештерүне, таратуны һәм арттыруны гамәлгә ашыручы оешмаларга дәүләт ярдәме күрсәтү.

Биектау районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру буенча Программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләрне гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

- район территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни үсешенә юнәлтелгән чаралар һәм инициативалар башкару;
- телләрнең күптөрлеләгенә ярдәм.

Программада куелган дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәэмин итү бурычын хәл итү түбәндәге юнәлешләрне гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

- мәгълүмати кампания үткәрү һәм патриотизмны һәм Россия гражданлыгы тәңгәллеген ныгытуга юнәлдерелгән мәгълүмати ресурслар булдыру;
- милләтара мөнәсәбәтләр торышын мониторинглау һәм милләтара конфликтларны иртә кисәтү системасын булдыру.

Программа чаралары исемлеге Программага 2 нче кушымтада бирелгән.

IV. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты акчалары, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары, төп эшчәнлекне башкару кысаларында учреждениеләр һәм оешмалар акчалары, гражданнарның, оешмаларның ирекле иганәләре нәтижәсендә алынган акчалар исәбенә гамәлгә ашырылачак.

Биектау муниципаль районы жирле бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла торган программа чаралары исемлеге һәм учреждениеләрнең, предприятиеләрнең

Һәм оешмаларның чыгымнары сметасында каралган акчалар исәбеннән башкарыла торган чаралар исемлеге элге программага кушымтада китерелгән.

Программаны финанслау күләме Биектау муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 3300, 0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2023 елда - 1100,0 мең сум; 2024 елда - 1100,0 мең сум; 2025 елда - 1100,0 мең сум, шул исәптән өстәмә керем исәбеннән 150,0 мең сум.

Финанслау күләмнәре фараз характерында һәм, район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен аңа төзәтмәләр кертелергә тиеш.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында дәүләт заказчысы - Биектау муниципаль районы башкарма комитеты йөзәндә координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген, чараларны гамәлгә ашыруның барышын һәм башкаручыларның акчаларын нәтижәле куллануын контрольдә тотуны тәмин итә.

Программаны гамәлгә ашыруда катнашучы Биектау муниципаль районы ведомстволары һәм оешмалары Биектау муниципаль районы башкарма комитетына квартал саен аның үтәләше турында мәгълүматны хисап кварталынан соң килүче айның 10 числосына кадәр житкерәләр.

Биектау муниципаль районы башкарма комитеты квартал саен, хисап аеннан соң килүче айның 15 числосына кадәр программаны гамәлгә ашыру турында Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына мәгълүмат бирә.

VI. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеге тасвирламасы

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый файда социаль тотрыклылыкны, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзәчәлекне саклап калудан һәм Биектау муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренә социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм ул түбәндәгеләрдә чагыла:

- этномәдәни һәм социаль халәт яхшыруда;
- этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижәләлеге артуда;
- милләтара һәм динара конфликтларны булдырмый калуда;
- районның инвестицион һәм туристлык жәлеп итүчәнлеге үсешәндә;
- мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен һәм интеграциясен камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыруда.

Программаны гамәлгә ашыру Биектау муниципаль районы күпмилләтле халкының гомумгражданлык үзәңи һәм рухи бердәмлеге мәсьәләләрендә муниципаль хакимият органнары, граждан һәм фәнни-эксперт жәмгыяте институтлары көчләрен берләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Биектау муниципаль районы
 башкарма комитетының 2023 елның
 24 июле 968 нче
 номерлы карары белән расланды

**«2023-2025 елга Биектау муниципаль районында
 дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы
 чаралары исемлегенә һәм аны гамәлгә ашыруга финанс ресурслары күләме**

Чараның исеме	Башкаручылар	Башкару срогы	Көтелгән турыдан-туры нәтижә	Финанслау, мең сум
1	2	3	4	5
Бурычның исеме: 1. Дәүләт һәм муниципаль органнарның Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданнар жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү				
1.1. Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр буенча эш төркеме эшчәнлеген оештыру	Башкарма комитет	2023-2025 еллар	Биектау муниципаль районында баланслы милләтара һәм конфессияара сәясәт үткөрү	
1.2. Районның милли жәмгыятьләре эшчәнлегенә һәм дәүләт милли сәясәте мәсьәләләре буенча эш төркеменен киңәшмәләрен үткөрү	Башкарма комитет	2023-2025 еллар, елга ике тапкыр да ким түгел	Комиссия әгъзаларының карарлар кабул итү процессына жәлеп ителүе	
1.3. Милләтара конфликтларны профилактикалау һәм кисәтү буенча мәдәният органнары һәм учреждениеләре хезмәткәрләренен киңәшмәләрен үткөрү	Башкарма комитет, ОК	2023-2025 годы	Милләтара хезмәттәшлек өлкәсендә социаль киеренкелекне киметү	
1.4. Милли ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен башкарма хакимият	Башкарма комитет, район вәкилләре: «Ак	2023-2025 еллар	Биектау муниципаль районында	

органнары каршындагы ижтимагый советларда, башка эксперт-консультатив советларда эшлэргэ жэлеп итү	калфак», «Рус милли - мэдэни берләшмәсе», «Халыклар ассамблеяләре» ижтимагый оешмалары		яшәүче халыклар вәкилләренәң милли-мэдэни автономияләре активын жэлеп итү	
1.5. Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыруда катнашу мәсьәләсе буенча Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренәң милли-мэдэни автономия житәкчеләренәң республика киңәшмәсендә катнашу	Башкарма комитет	2023-2025 еллар	Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләренә гармонияләштерү	
Бурычның исеме: 2. Гомумроссия гражданнар тәңгәлләген ныгытуга ярдәм итү, милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социаль-мэдэни адаптациясә һәм интеграциясенә шартлар тудыру һәм ярдәм итү				
2.1. Районда хаж кылуны, этник, гастрономик һәм экологик туризмны үстерү	Башкарма комитет, ОЭ, УК, ОДМС, РОО, ОСЗ	2023-2025 еллар	Районда рекреация инфраструктурасын булдыру	
2.2. Туган тел (26 апрель) һәм рус теле көнен бәйрәм итүгә (6 июнь), Татарстан Республикасы көненә багышланган ел саен чаралар комплексын оештыру һәм үткәрү	Башкарма комитет, РОО, ОК, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары	2023-2025 еллар	Халыкны мэдэни-тарихи социальләштерү	
2.3. Татар теле буенча Халыкара олимпиадада катнашу	РОО	2023-2025 еллар	Яшьләренә мэдэни-тарихи социальләштерү	
2.4. Туган телләр (чуваш, удмурт, мари, мордва) һәм әдәбият буенча республика олимпиадасында катнашу	РОО	2023-2025 еллар	Яшьләренә мэдэни-тарихи социальләштерү	
2.5. Туган телләр укытучыларының Бөтенроссия конкурсында	РОО	2023-2025 еллар	Халыкны мэдэни-тарихи социальләштерү	

катнашу				
2.6. Биектау муниципаль районында яшәүче халык вәкилләренә милли спорт төрләре, традицион уеннар һәм күңел ачулар буенча ел саен үткәрелә торган фестиваль (спартакиада) оештыру һәм үткәрү	ОДМС	2023-2025 еллар	Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның традицион спорт төрләрен популярлаштыру	
2.7. Россия халыклары тарихында бәйрәм һәм истәлекле даталарга багышланган, шул исәптән (1941-1945 елларда совет халкының Бөек Ватан сугышында Жинү көне, Славян язуы һәм мәдәнияте көне, Россия көне, Татарстан Республикасы көне, Ватан Геройлары көне, Халыклар бердәмлеге көне һ.б.) тантаналы чаралар үткәрү.	Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары, ОСЗ	2023-2025 еллар	Балалар һәм яшүсмерләргә мәдәни-тарихи социальләштерү	1000,0
2.8. Татарстанда яшәүче халыкларның мәдәниятенә, традицияләренә һәм гореләргә хөрмәт рухында балалар һәм яшүсмерләргә тәрбияләү буенча нәтижелә тәҗрибәлә конкурсанда катнашу	Башкарма комитет, РОО	2023-2025 еллар	Балалар һәм яшүсмерләргә мәдәни-тарихи социальләштерү	
2.9. Тематик түгәрәк өстәлләр, театральләштерелгән тамашалар, рус һәм татар телләрендә тематик программалар һәм күңел ачу программалары үткәрү	Башкарма комитет, ОК, РОО, авыл жирлекләре башлыклары	2023-2025 еллар	Балалар һәм яшүсмерләргә мәдәни-тарихи социальләштерү	
2.10. Дәүләт милли сәясәте һәм миллиләтара мөнәсәбәтлә мәсьәләләре буенча фәнни	Башкарма, ОК, РОО		Балалар һәм яшүсмерләргә мәдәни-тарихи социальләштерү	

конференциялар, лекциялар, түгәрәк өстәлләр, уку курслары оештыру һәм үткәрү				
2.11. Мәктәпкәчә, урта гомуми, һөнәри, югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү белгечләре өчен «Мәдәният диалогы» мәдәни-мәгариф проектында катнашу	РОО	2023- 2025 еллар	Мәктәпкәчә, урта гомуми, һөнәри, югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү белгечләренен квалификациясен күтәрү	
2.12. Герой шәһәрләр, сугышчан дан шәһәрләре һәм Россия халыкларының мәдәни мирас объектла рына (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) яшьләренен баруын оештыру	Башкарма комитет, РОО, ОК, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары	2023- 2025 еллар	Яшьләренә мәдәни-тарихи социальләштерү	
Бурычның исеме: 3. Биектау районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсешә өчен шартлар тудыру				
3.1. Традицион халык бәйрәмнәрен һәм йолаларын (Масленица, Нәүрүз, Сабантуй, Яңа ел тамашалары, «Раштуа күңел ачулары», «Троица көйләре», «Алма спасы», «Бал спасы» һ.б.) уздыру	Башкарма комитет, ОК, авыл жирлекләре башлыклары	2023- 2025 еллар	Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләренә гармонияләштер ү, дүләтнен мили берләшмә ләр һәм дини оешмалар белән нәтижәле хезмәттәшлегә	
3.2. Халык ижаты смотрлары, конкурслары, фестивальләре: -мәдәният учреждение ләренен клуб оешмалары арасында «Без талантлар кабызабыз» район конкурсы, -театр коллективларының “Тормыш бит ул театр!” район конкурсы, - нашидлар һәм мөнәжәтләр район бәйгесе .	Башкарма комитет, ОК, РОО	2023- 2025 еллар	Яшьләренә мәдәни-тарихи социальләштерү	50,0

<p>3.3. «Сабантуй», «Каравон», «Семьк», «Быдтон», «Балтай», «Иван Купала», «Питрау», «Уйнагыз, гармуннар» һәм башка бэйрэмнәрдә катнашу</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү</p>	
<p>3.4. Террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау чаралары комплексын эшләү һәм үткәрү.</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерү</p>	
<p>3.5. Дини бэйрэмнәргә багышланган чаралар комплексын эшләү һәм уздыру.</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Дәүләтнең милли берләшмә ләр һәм дини оешмалар белән нәтижәле хезмәттәшлеге</p>	
<p>3.6. Татарстан халыклары телләренә багышланган чаралар комплексын эшләү һәм уздыру.</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерү</p>	
<p>3.7. Биектау муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның халык фольклоры үзенчәлекләре турында сөйләүче чаралар циклын эшләү һәм уздыру</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерү</p>	
<p>3.8. Республика конкурсларында һәм фестивальләрендә катнашу: - Халык ижаты һәм декоратив-гамәли сәнгать республика яшьләр фестиваль-конкурсы, - Татарстан халыкларының традицион уеннары "Бэйрәм түгәрәге - Әйлән-бэйлән" республика фестивале, - «Безнең йортыбыз» -</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары, Башкарма комитетның Архив бүлеге</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Яшьләргә мәдәни-тарихи социальләштерү, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерү, дәүләтнең милли берләшмә ләр һәм дини оешмалар белән нәтижәле хезмәттәшлеге</p>	

<p>Татарстан» республика этномәдәни фестивале, - «Туым жондызы» («Раштуа йолдызы») керәшен жыры яшь башкаручыларының республика конкурс-фестивале, - Яшь башкаручыларның «Татар моңы» телевизион конкурсы, - «Все краски мира» республика ирекле проекты, - «Дулкыннар» («Волны») ижади балалар һәм яшьләр өчен республика конкурсы, - «Халыклар дуслыгы - Татарстан байлыгы» республика яшьләр халыкара форумы, - «Мәдәниятләр мозаикасы» этноһөнәри фестивале, - «Ватан» халык ижаты һәм декоратив-гамәли сәнгать республика яшьләр фестиваль-конкурсы - «Звонкая капель-Монлы тамчы» балалар фольклор коллективларының республика фестивале, -«Чуаш сандугачы» чуаш жырын башкаручыларның республика конкурсы, -«Эхо веков в истории семьи – Тарихта без эзлебез» шәжәрә бәйрәме, - «Иделкәем» балалар-яшүсмерләр һәм театр курчак коллективларының республика смотры, - «Радуга-Салават купере»</p>				
---	--	--	--	--

<p>милли мәдәниятләр республика балалар-яшүсмерләр фестивале - «Татарча диктант» акциясе һ.б.</p>				
<p>3.9. Халыкара, бөтенроссия, төбәкара конкурслар һәм фестивальләрдә катнашу: -И.Шакиров исемендәге «Татар моңы» Халыкара яшь башкаручылар конкурсы, -«Крутушка» Халыкара этник фестивале, - «Түгәрәк уен» («Игра в кругу») Бөтенроссия татар фольклоры фестивале, - «Татар яшьләре көннәре» халыкара форумы - «Татарстан халыклары кухнялары» регионара конкурс-фестивале, - Бөтенроссия Спас ярминкәсе, - «Иман музыкасы» Халыкара рухи музыка фестивале, - «Идел йорт» театр коллективларының төбәкара конкурсы, -«Зур этнографик диктант» бөтенроссия мәгърифәтчелек акциясе һ.б.</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Яшьләрне мәдәни-тарихи социальләштерү, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү, дәүләтнең милли берләшмәләр һәм дини оешмалар белән нәтижәле хезмәттәшлеге</p>	
<p>3.10. Әйберләр житештерүдә халык сәнгате кәсепләрен саклап калуда, популярлаштыруда ярдәм итү</p>	<p>Башкара комитет, ОК, ОЭ, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү</p>	
<p>3.11. Хезмәт (археологик) отрядлары эшен оештыру һәм яшьләрнең ирекле хәрәкәтен Биектау районында тарихи һәм</p>	<p>Башкарма комитет, ОК, РОО, ОДМС, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Яшьләрне мәдәни-тарихи социальләштерү</p>	

мәдәни ядкәрләрне торгызу, популярлаштыру эшенә эшләр башкарылган урыннарда, мәктәп укучылары һәм туган як белгечләрен чакырып, тарихи-этнологик һәм этносәяси сборлар һәм конференцияләр үткәру юлы белән жәлеп итү				
3.12 Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның тел һәм мәдәни күптөрлелегенә багышланган мәгариф оешмалары китапханәләрендә интерактив күргәзмәләр, китапханә дәресләре, уку кичәләре, тематик әңгәмәләр оештыру һәм үткәру	ОК	2023-2025 еллар	Балалар һәм яшьләргә мәдәни-тарихи социальләштерү	
Бурычның исеме: 4. Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәэмин итү				
4.1. Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруга, гражданлык бердәмлеген ныгытуга, милләтара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә, Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсешенә, тел күптөрлелегенә ярдәм итүгә һәм тел ситуациясен фәнни тикшеренүләргә юнәлтелгән дәүләт программаларын һәм дәүләт программаларын ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруга мониторинг ясау	Башкарма комитет	2023-2025 еллар	Баланссыз милләтара һәм конфессияара сәясәт уздыру	
4.2. Биектау муниципаль районында яшәүче	«Татмедиа» филиалы	2023-2025	Халыкны мәдәни-тарихи	

<p>халыклар вәкилләренен берләшүе факторы булган тарихи даталарны массакуләм мәгълүмат чараларында киң яктыртуны тәмин итү</p>		<p>еллар</p>	<p>социальләштерү</p>	
<p>4.3. Түбәндәге чараларда катнашу: -Милли массакуләм мәгълүмат чаралары форумында, - «Күпмилләтле Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсында - Милләтара һәм дәүләти-конфессиональ мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен массакуләм мәгълүмат чараларында яктырту мәсьәләләре буенча журналистлар өчен республика практик юнәлешле семинарда - Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен массакуләм мәгълүмат чараларында ин яхшы яктырту буенча республика журналистлар конкурсында һ.б.</p>	<p>«Татмедиа» филиалы</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Россия халыкларының этникара хезмәттәшлеге һәм аларның этномәдәни үсеше темаларын яктыртучы белгечләрнең квалификациясен күтәрү</p>	
<p>4.4. Татарстан Республикасы мигрантларының этник диаспораларын һәм жәмгыятьләрен аларның яраклашуы һәм интеграциясенә гомуми дәрәжәсен билгеләү, тормыш эшчәнлеген потенциал һәм реаль конфликтоген һәм тотрыксызландыручы факторларын ачыклау буенча комплекслы</p>	<p>Башкара комитет, авыл жирлекләре башлыклары</p>	<p>2023-2025 еллар</p>	<p>Этник диаспораларның һәм мигрантлар жәмгыятьләренә мэдәни-тарихи жайлашуы</p>	

тикшерүне оештыру				
4.5. Татарстан халыклары ассамблеясенә «Безнең йорт - Татарстан» журналы басмасына ярдәм итү	«Татмедиа» филиалы	2023-2025 еллар	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү	
4.6. Татарстан халыклары ассамблеясе сайты һәм Татарстан халыклары дуслыгы йортын мәгълүмати баетуда катнашу	«Татмедиа» филиалы	2023-2025 еллар	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү	
4.7. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Россия һәм Татарстан мөселманнарының традицион ислам кыйммәтләрен пропагандалауга юнәлтелгән эшнә тарихи динара татулык һәм үзара ихтирам тәжрибәсенә таянып оештыру	«Татмедиа» филиалы	2023-2025 еллар	Мөселман халкын мәдәни-тарихи социальләштерү	
4.8. Татарстан Республикасында һәм районда яшәүче төрле халыкларның мәдәнияте, горәф-гадәтләре белән таныштыручы һәм милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлтелгән теле- һәм радиотапшырулар циклын булдыру	«Татмедиа» филиалы	2023-2025 еллар	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү	
4.9. Татарларның Федераль милли-мәдәни автономиясе һәм «Казан (Идел буе) федераль университеты» югары белем бирү федераль автоном мәгариф учреждениесе базасында	Башкарма комитет, РОО, ОК	2023-2025 еллар	Баланссыз милләтара һәм конфессияара сәясәт алып бару буенча методик тәкъдимнәр әзерләү	

«Россия төбәкләрендә этникара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүдә милли-мәдәни автономиянең роле һәм урыны» Халыкара конференциясендә катнашу				
4.10. Китапханә фондларын район территориясендә яшәүче халыклар телләрендәге әдәбият һәм вакытлы басмалар белән тәмин итү.	Башкарма комитет, ОЭ, ОК	2023-2025 еллар	Халыкны мәдәни-мәгариф хезмәтләр белән тәмин итү	100,0
4.11. Гражданнарның хокукларын һәм бурычларын бозу фактлары турында мөрәжәгатьләрән мониторинглау	Башкара комитет, авыл жирлекләре башлыклары, РОО, ОДМС, ОСЗ	2023-2025 еллар	Гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итү	

Файдаланылган кыскартулар исемлеге:

ОК –«ТР Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ Мәдәният бүлеге» МКУ;

РОО –«ТР Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ Мәгариф бүлеге» МКУ;

ОЭ – Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисад бүлеге;

ОДМС – Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;

ОСЗ – Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында социаль яклау бүлеге.

Биектау муниципаль районы
башкарма комитетының 2023 елның
24 июле 968 нче
номерлы карары белән расланды

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты
каршындагы милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәتلәр буенча эш төркеме
составы

Шәйдуллин Дамир
Фәрит улы   Татарстан Республикасы Биектау муниципаль
районы башкарма комитеты житәкчесе, Эш төркеме
рәисе

Сабиржанов Ринат
Рәшит улы   Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесе урынбасары, эш төркеме рәисе
урынбасары

Фатхуллина Фәридә
Хабибулла кызы   житәкче секретаре - эш төркеме секретаре

Эш төркеме әгъзалары:

Газизов Рафис
Гарәфи улы   Биектау муниципаль районы Иҗтимагый Советы
житәкчесе

Алексей
Александрович
атакай   Биектау округы благочинные, рухани

Гайфуллин Тәлгат
Эдуард улы   Биектау муниципаль районы мөхтәсипе

Фәтхуллина Юлия
Геннадьевна   Биектау муниципаль районы Башлыгының
коррупциягә каршы көрәш мәсьәләләре буенча
ярдәмчесе, Татарстан Республикасында кеше
хокуклары буенча вәкаләтле вәкилнең Биектау
муниципаль районы буенча жәмәгать ярдәмчесе

Вәлиәхмәтов Алмаз
Рамил улы   Биектау муниципаль районы прокуроры, юстиция
өлкән киңәшчесе (киләшү буенча)

Вәлиев Айнур Зиннур улы	Россия Эчке эшләр министрлыгының Биектау муниципаль районы буенча бүлеге башлыгы (килешү буенча)
Әхмәтжанов Нияз Камил улы	Башкарма комитет житәкчесе урынбасары - «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль бюджет учреждениесе башлыгы
Чапурин Станислав Михайлович	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының яшыләр эшләрә һәм спорт бүлеге» муниципаль бюджет учреждениесе башлыгы
Борханова Лилия Зөфәр кызы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының мәдәният бүлеге» муниципаль бюджет учреждениесе башлыгы
Жиһаншина Нурзидә Нәсих кызы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитетының ЗАГС бүлеге» муниципаль учреждениесе башлыгы
Галимова Алсу Рәфкәт кызы	Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Федераль миграция хезмәтенә Биектау муниципаль районындагы бүлеге башлыгы (килешү буенча)
Мөстәкыймова Эльмира Фиргатъ кызы	Биектау муниципаль районы Советының оештыру бүлеге башлыгы
Касюков Муса Нигъмәт улы	Биектау муниципаль районы ветераннар советы рәисе (килешү буенча)
Шакирова Гөлсинә Шәфыйк кызы	Биектау муниципаль районында “Бөтендөнъя татар конгрессы башкарма комитеты” каршындагы “Ак калфак” татар хатын-кызлары ижтимагый оешмасы рәисе (килешү буенча)
Вәлиуллина Наталия Николаевна	«Татарстан Республикасының Рус милли-мәдәни берләшмәсе» региональ ижтимагый оешмасының Биектау бүлеге рәисе (килешү буенча)
Евдокимова Аида Марселевна	Казан шәһәрәндә дәүләт статистикасы бүлегенә баш белгеч-эксперты (Биектау т.юл.ст.п.) (килешү буенча)
Мостафина Эльвира Әнвәр кызы	«Татмедиа, Биектау хәбәрләре» АЖ филиалы директоры (килешү буенча)

Газизуллина Лениза Шамил кызы	«Биектау районының халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ
Минаева Гүзәл Равил кызы	Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Биектау муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге башлыгы
Булгаков Мурад Рамил улы	Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары
Ковтун Владимир Анатольевич	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенең Биектау муниципаль районы буенча әйдәп баручы консультанты

Биектау муниципаль районы
 башкарма комитетының 2023 елның
 24 июле 968 нче
 номерлы карары белән расланды

«Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (Программа нәтижеләрен бәяләү
 индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре»

Максатчан күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	База күрсәткече, 2013 ел	2014 ел	2015 ел	2016 ел	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел
Биектау муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләрне уңай бәяләүче район халкы өлеше булачак	%	69,0	69,5	71,0	71,5	72,0	72,5	75,0	76,1	77,5	78,5	79	79	79
Биектау муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше	%	65,0	65,5	67,0	69,5	71,0	73,5	75,0	77,5	79,0	81,5	83	83	83
башка милләт вәкилләренә толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе	%	59,0	65,5	73,0	76,5	80,5	83,5	85	88,5	90	93,5	95	95	95
гомумроссия гражданлык тәңгәллегә дәрәжәсе	%	-	-	-	-	-	-	-	65	66	67	68	68	68
Татарстан тәңгәллегә дәрәжәсе	%	-	-	-	-	-	-	-	65	66	67	68	68	68
милли билге буенча үзләренә карата	%	-	-	-	-	-	-	-	90	91	92	93	93	93

дискриминация булмавын билгеләп үтүче гражданныр өлеше														
чит ил гражданнырына тискәре мөнәсәбәт тоймаган гражданныр өлеше	%	-	-	-	-	-	-	-	71	72	73	74	74	74
Чараларда катнашучыларның гомуми саны, шул исәптән:		23800	24560	24980	25120	25730	26100	26860	27500	28340	29430	30000	30000	30000
Гражданнылык бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән чаралар	кеше	-	-	-	25120	25730	26100	26860	27500	28340	29430	30000	30000	30000
шулардан 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшь кешеләр	кеше	-	-	-	-	-	-	-	8630	8950	9520	10000	10000	10000
Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм тел күптөрлелегенә ярдәм итүгә юнәлтелгән чаралар	кеше	-	-	-	25120	25730	26100	26860	27500	28340	29430	30000	30000	30000
шуларның 14 яшьтән 30 яшькәчә булган яшьләре	кеше	-	-	-	-	-	-	-	8630	8950	9520	10000	10000	10000
Биектау муниципаль районында яшәүче халыкларның рус телен һәм телләрен саклап калуга һәм үстерүгә юнәлтелгән	кеше	-	-	-	-	-	-	-	20520	21300	22150	23000	23000	23000

